

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy Głuchołazy za
2018r.**

Głuchołazy, kwiecień 2019r.

1. Wprowadzenie.

Roczna analiza gospodarki odpadami komunalnymi za 2018r. została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na gminy przez obowiązujące prawo w zakresie gospodarki odpadami. Analizy dokonuje się w celu zweryfikowania możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma ona również dostarczyć dane, które mówią o liczbie mieszkańców. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Informacje zawarte w analizie opracowane są na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych do Burmistrza Głuchołaz.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9 tb ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednym z zadań gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczby mieszkańców,
- liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w/w ustawy,
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

2. Opis systemu gospodarki odpadami komunalnymi funkcjonującego na terenie gminy.

Systemem gospodarki odpadami Gmina Głuchołazy objęła zarówno właścicieli nieruchomości zamieszkałych, jak i niezamieszkałych. W celu zorganizowania odbioru odpadów komunalnych gmina przeprowadziła postępowanie przetargowe na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W 2018r. odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na podstawie zawartej umowy nr ZP.271.1.4.2017.JSz zajmowała się firma Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej EKOM Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 32, 48-303 Nysa w okresie od 26.06.2017r. do 26.06.2021r.

Opadami komunalnymi, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U. z 2018 r. poz. 992) są odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Odpady komunalne z terenu gminy odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej.

Zbiórka selektywna odbywa się w 2 systemach:

- workowym,
- kontenerowym.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Głuchołazy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, w ramach której wydzielane są następujące frakcje:

- papier, metale, tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe,
- szkło,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone,
- popiół,
- meble i odpady wielkogabarytowe,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- zużyte opony.

Powyższe frakcje są gromadzone w workach lub pojemnikach oznaczonych kolorem:

- papier, metale, tworzywa sztuczne i odpady wielomateriałowe – żółtym,
- szkło – białym i zielonym,
- odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone – w kompostownikach przydomowych,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – czarny, ciemnozielony lub szary,
- popiół – szarym.

Do zbierania odpadów na terenie gminy przewidziane są:

- worki o pojemności 30l, 60l, 110l, 120l
- pojemniki na odpady o pojemności od 60l do 3600l.

Na terenie gminy Głucholazy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać odpady komunalne, których pozbycie się jest konieczne poza ustalonymi w harmonogramie terminami ich odbioru. Transport odpadów do punktu mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

2.1 Rodzaje odpadów komunalnych odbieranych z terenu gminy.

Gmina organizuje odbiór odpadów komunalnych i w ramach systemu zapewniony jest odbiór odpadów w następujących okresach:

Tabela 1. Odbiór odpadów bezpośrednio z nieruchomości.

RODZAJ ODPADÓW	KOD ODPADÓW
odpady komunalne zmieszane	20 03 01
odpady komunalne zbierane jako frakcje „sucha”	15 01 01, 15 01 02, 15 01 03, 15 01 04, 15 01 05, 15 01 09, 15 01 06, 20 01 39, 20 01 01, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 38, 20 01 40

Tabela 2. Odbiór odpadów z ogólnodostępnych punktów selektywnego zbierania w pojemnikach.

RODZAJ ODPADÓW	KOD ODPADÓW
Szkło opakowaniowe	15 01 07

Tabela 3. Odbiór odpadów z punktów aptecznych.

RODZAJ ODPADÓW	RODZAJ POJEMNIKA
przeterminowane i zbędne leki	10 L

Tabela 4. Odbiór odpadów z terenu rodzinnych ogródków działkowych w pojemnikach 7000L.

RODZAJ ODPADÓW	RODZAJ POJEMNIKA
odpady biodegradowalne	7000 L

Tabela 5. Odbiór odpadów z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

RODZAJ ODPADÓW	KOD ODPADÓW
przeterminowane leki i chemikalia (środki ochrony roślin, opakowania po środkach ochrony roślin, rozpuszczalniki, farby, lakiery, opakowania po farbach i lakierach, kwasy, alkalia, środki chemiczne typu domowego, termometry, odpady zawierające rtęć)	20 01 32, 20 01 08, 20 01 28, 20 01 30
zużyte baterie i akumulatory	20 01 34
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - w tym: świetlówki, żarówki energooszczędne	20 01 36
meble i inne odpady wielkogabarytowe	20 03 07
odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne	17 01 07, 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 80
zużyte opony	16 01 03
odpady zielone oraz odpady ulegające biodegradacji	20 02 01, 20 02 02, 20 02 03, 20 01 38
papier	20 01 01
szkło	20 01 02
metale	20 01 40
tworzywa sztuczne	20 01 39
odzież	20 01 10
tekstylia	20 01 11
niebezpieczne odpady komunalne	20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 26*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 31*, 20 01 33*, 20 01 35*, 20 01 37*, 16 02 13*, 15 01 10*

Tabela 6. Odbiór odpadów z akcji:

RODZAJ AKCJI	ODPADY
„Wystawka”	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - w tym: sprzęt AGD/RTV meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony
„Trawa”	trawa
„Liść”	liście
„Choinka”	choinka

2.2. Pojemniki/worki do segregacji odpadów komunalnych.

Firma świadcząca usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Głuchołazy zapewnia przez cały okres realizacji umowy odpowiednie rodzaje pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz zagospodarowuje odpady.

Tabela 7. Pojemniki/worki do gromadzenia odpadów.

Rodzaj odpadów komunalnych	Nieruchomości zamieszkałe		Nieruchomości niezamieszkałe
	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna	
Odpady surowcowe (tzw. „suche”)	pojemnik lub worek	pojemnik	pojemnik lub worek
szkło	Pojemnik ogólnodostępny		
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	pojemnik	pojemnik	pojemnik lub worek
odpady komunalne ulegające biodegradacji	Powinny być zagospodarowane przy pomocy kompostowników przydomowych	-	-

2.3. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych.

Firmy świadczące usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Głuchołazy zapewniają odbiór odpadów w terminach wynikających z przyjętego harmonogramu odbioru.

Tabela 8. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych.

Rodzaj odpadów komunalnych	Częstotliwość odbierania		
	Nieruchomości zamieszkałe		Nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne
	Zabudowa jednorodzinna	Zabudowa wielorodzinna	
Odpady komunalne zmieszane	1 raz na 2 tygodnie	1 raz w tygodniu	1 raz na 2 tygodnie /2 razy w miesiącu/
Odpady suche	1 raz w miesiącu	1 raz 2 tygodnie	1 raz w miesiącu
Szkło opakowaniowe	Nie rzadziej niż 1 raz na 2 miesiące*		
Odpady wielkogabarytowe (akcja wystawka)	Nie rzadziej niż 4 razy w roku		
Odpady - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (mobilny punkt)	Nie rzadziej niż 4 razy w roku		
Odpady biodegradowalne z terenu rodzinnych ogródków działkowych	Nie rzadziej niż 4 razy w roku		
Pozostałe odpady komunalne	Właściciele nieruchomości obowiązani są dostarczyć je transportem własnym do Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK)		

2.4 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Na terenie Gminy Głucholazy w 2018r. funkcjonował Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) do których właściciele nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mogli dostarczyć następujące rodzaje i ilości odpadów komunalnych:

- papier i tekturę - w każdej ilości,
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale - w każdej ilości,
- szkło (butelki i słoiki) - w każdej ilości,

- przeterminowane leki i chemikalia - w każdej ilości,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek - w każdej ilości,
- zużyte baterie i akumulatory - w każdej ilości,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - w każdej ilości,
- meble i odpady wielkogabarytowe - w każdej ilości,
- odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne - 1 Mg/ nieruchomości/rok,
- zużyte opony – 40kg/mieszkańca/rok,
- odzież i tekstylia, w tym odpady opakowaniowe z tekstyliów - w każdej ilości,
- bioodpady - w każdej ilości,
- popiół i żużel - w każdej ilości,
- inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych - w każdej ilości,
- odpady zielone - w każdej ilości (gałęzie drzew i krzewów, trociny, korę drzew, skoszoną strawę, liście, kwiaty).

PSZOK czynny jest godzinach: od poniedziałku do piątku 13.00 - 17.00, sobota 8.00 - 14.00.

2.5 Akcja „wystawka”, „trawa”, „liść”, „choinka”.

W celu usprawnienia systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Głuchołazy organizowane były akcje:

- „wystawka” - raz w miesiącu (12 razy w roku) firma świadcząca usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbiera od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych następujące odpady: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - w tym: sprzęt AGD/RTV, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony,
- „trawa” – polega na zbieraniu z terenu miasta, wystawionych w workach przez mieszkańców przed nieruchomości trawy 4 razy w sezonie (maj-wrzesień) w każdym roku. Terminy akcji zamieszczone były w harmonogramie odbioru odpadów komunalnych,

- „liść” – polega na zbieraniu z terenu miasta, wystawionych w workach przez mieszkańców przed nieruchomości liści 4 razy w sezonie (październik-listopad) w każdym roku. Terminy akcji zamieszczone były w harmonogramie odbioru odpadów komunalnych,
- „choinka” – polega na zbieraniu z terenu miasta, wystawionych w workach przez mieszkańców przed nieruchomości choinek 2 razy w roku. Terminy akcji zamieszczone były w harmonogramie odbioru odpadów komunalnych.

Ideą akcji „wystawka”, „trawa”, „liść”, „choinka” - jest ułatwienie pozbywania się odpadów problemowych przez mieszkańców, którzy nie mają możliwości udania się do PSZOK-u.

2.6 Zbiórka przeterminowanych leków.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami, mieszkańcy mają możliwość przekazania do utylizacji przeterminowane leki. Zbiórkę leków prowadzi PSZOK oraz punkty apteczne zlokalizowane na terenie gminy.

2.7 Stawki opłaty obowiązujące za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów nieruchomości położonych na terenie gminy:

Nieruchomości zamieszkałe:

- jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane są w sposób selektywny w wysokości 10 zł od osoby,
- jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 18 zł od osoby.

Nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe:

- jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane są w sposób selektywny w wysokości 150 zł za rok,
- jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 300 zł za rok.

Nieruchomości niezamieszkałe:

Tabela 9. Stawki opłat

Pojemność pojemnika na odpady	Stawka – selektywna zbiórka odpadów		Stawka – nieselektywna zbiórka odpadów
	Odpady zmieszane	Odpady suche	
30 l	6,00 zł	3,00 zł	10,00 zł
60 l	10,00 zł	5,00 zł	16,00 zł
120 l	18,00 zł	10,00 zł	29,00 zł
240 l	35,00 zł	17,00 zł	53,00 zł
1100 l	111,00 zł	62,00 zł	150,00 zł
2500 l	225,00 zł	120,00 zł	305,00 zł
7000 l	580,00 zł	320,00 zł	783,00 zł

Zwolnienia z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Od 01.09.2017r. obowiązuje zwolnienie dla w części stanowiącej 50% kwoty opłaty należnej od każdej rodziny wielodzietnej zamieszkującej na tej nieruchomości.

2.8 Działania zmierzające do „uszczelnienia” systemu.

Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska prowadzi działania zmierzające do „uszczelnienia” Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Głuchołazy.

W 2018r. wystosował do właścicieli nieruchomości zamieszkałych:

- 23 wezwania do złożenia deklaracji,
- 12 wezwań do złożenia korekty deklaracji,
- 20 wezwań do złożenia wyjaśnień w związku z wątpliwościami co do danych zawartych w złożonej deklaracji.

3. Edukacja ekologiczna.

Gmina podnosi poziom świadomości ekologicznej poprzez organizowane akcje.

3.1 Akcja – śmieciowy żniwiarz.

W 2018r. gmina zorganizowała w miejscowości Nowy Las (gdzie odbywały się wówczas Dożynki Gminne) akcję „śmieciowy Żniwiarz” skierowaną do mieszkańców sołectwa. Akcja miała na celu promocję szeroko rozumianej, zrównoważonej gospodarki odpadami. Projekt koncentrował się na zagadnieniach: odpowiedzialnej konsumpcji, selektywnej zbiórce odpadów oraz ich recyklingu. Podczas konkursu należało przygotować rzeźbę ekologiczną w kategorii tematycznej „Śmieciowy Żniwiarz 2018” jako dowolna przestrzenna forma plastyczna stworzona wyłącznie z surowców wtórnych. Zadaniem mieszkańców było stworzenie jak najciekawszej pracy, która reklamować miała: segregację odpadów, recykling oraz odzysk. Praca oceniana była za oryginalność, pomysłowość, pracowitość i staranność wykonania. Konkurs miał na celu przede wszystkim: podnieść świadomość ekologiczną mieszkańców sołectwa, zaktywizować mieszkańców do zapoznania się z nowymi zasadami segregacji.

Na podstawie protokołu jury konkursowe przyznało nagrody.

3.2 Akcja – Odpady oddajesz, drzewko od Gminy dostajesz.

Gmina w 2018r. organizowała akcję ekologiczną „Odpady oddajesz, drzewko od Gminy dostajesz”. Akcja skierowana była do wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie Gminy Głuchołazy którzy są objęci opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy. Starannie wysegregowane odpady tj. makulatura, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, butelki PET, puszki, należało dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w określonych terminach. W zamian mieszkańcy otrzymywali sadzonkę drzewa lub krzewu owocowego. W 2018r. rozdano łącznie 110 drzew i krzewów.

Celem akcji było podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, upowszechnianie wiedzy, aktywizacja społeczna, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych społeczeństwa w zakresie tematyki ochrony środowiska.

3.3 Zbiórki prowadzone przez placówki oświatowe – Dzień Ziemi oraz Sprzątanie Świata.

Szkoły w gminie organizują obchody „Dnia Ziemi” oraz „Sprzątanie Świata” skupiając się akcjach, takich jak sprzątanie terenów znajdujących się terenie gminy. Gmina podczas każdej akcji zapewnia niezbędne akcesoria: rękawiczki, worki oraz transport i zagospodarowanie zebranych odpadów z wyznaczonych wcześniej punktów.

4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Tabela 10. Masa wszystkich odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy w 2018r.

Lp.	Kod odpadu	Masa Mg
1	20 01 01 - Papier i tektura	1,02
2	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	77,18
3	15 01 06 - Zmieszane odpady opakowaniowe	700,94
4	20 01 02 - Szkło	195,38
5	20 01 39 Tworzywa sztuczne	75,22
6	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	175,679
7	20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	8,5
8	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6359,855
9	17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	12,96
10	17 01 02 Gruz ceglany	18,52
11	17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	45,66
12	17 0 03 odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	1,54
13	20 01 99 Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	34,26
		7706,714

Tabela 11. Masa wszystkich odpadów zebranych w PSZOK-u w 2018r.

Lp.	Kod odpadu	Masa Mg
1	16 01 03 Zużyte opony	13,57
2	20 01 23* Urządzenia zawierające freony	0,718
3	20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	3,046
4	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,558
5	20 01 01 - Papier i tektura	0,820
6	20 01 02 - Szkło	1,16
7	20 01 39 Tworzywa sztuczne	0,900
8	17 01 02 Gruz ceglany	26,74
9	17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	10,420
10	17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	14,440
11	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	33,38
12	20 01 32 - Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,078
13	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	33,760
		140,59

5. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy

Tabela 12. Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy w 2018r.

Lp.	Kod odpadu	Masa Mg
1	20 03 01 - Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6359,855
2	20 02 01 - Odpady ulegające biodegradacji	77,18

Masa odpadów powstałych po sortowaniu, przekazanych do składowania w 2018r. – 3356,746 Mg

6. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

W związku z tym, że na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady te, firma która na podstawie umowy świadczyła usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy, zobowiązana była do ich przekazywania zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami przekazywane są do Regionalnego Centrum Gospodarki Odpadami.

7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami związane są z doskonaleniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy w szczególności w zakresie prawidłowej segregacji odpadów. Prowadzone są działania w celu zaniechania powstawania „dzikich wysypisk”, a także utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Na terenie gminy budowane są altany śmietnikowe, szczególnie w miejscach największych skupisk mieszkańców. Działania te, nie tylko mają wpływ na estetykę gminy, ale również pozwalają zwiększyć i usprawnić segregację odpadów. Mobilizują mieszkańców do prawidłowego segregowania i gromadzenia odpadów.

8. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych – 3 056 835,60 zł.